

Zadnje vesti

Kakor včeraj, tudi danes oblačno, morda deževno, vlažno. Najvišja temperatura dneva 79, najnižja 60 stopinj.

Denver v Coloradu ima vsled hudih nalivov prvo domačo poplavo in se mesto nahaja kakor v izjemnem stanju.

Senator Estes Kefauver je v Washingtonu sklical konferenco zastopnikov tiska in je na tej konferenci prebral že pripravljeno izjavo, da ni več predsedniški kandidat in da prosi svoje prijatelje delegate za občni zbor stranke naj glasujejo za Adlai Stevensona. Adlai Stevenson v Chicagu je na to izjavo Kefauverja imel polno lepih besed o Estesu, trdil pa je, da ni med njim in Kefauverjem nobenih razgovorov o Kefauverju kot podpredsedniškem kandidatu. Harry Truman je v domačem kraju Independence, Mo., samo to pojasnil, da ima vsak Amerikanece pravico, da se politično orientira.

Predsednik Eisenhower je v Beli hiši podpisal zakon kot ga je sprejel kongres in ki se tiče ameriške pomoči tujini. Kongres mu je črtal preko milijarde dolarjev, pa tudi izglasoval, da Jugoslavija v bodoče ne dobi ameriške vojaške pomoči. S podpisom Eisenhowerja torej pri tem ostane.

Danes ima Eisenhower prvo tiskovno konferenco odkar je bil drugi bolan. Na tej tiskovni konferenci bo šlo v zunanji politiki za polno vprašanje, ki se tičejo Suez in Burme.

Položaj ob Sueškem kanalu mora biti precej zapleten. Eisenhower je namreč poslal v London svojega državnega tajnika Johna Fosterja Dullesa, da je tam osebo, ne pa samo njegov podtajnik Murphy. Velika Britanija je že odredila ojačenje svojih vojaških oddelkov doma in v Sredozemlju.

Na drugi strani pa se ne ve kaj je s dogodki v Burmi. Vlada Burme v Južni Aziji je dala uradno poročilo, da je zaskrbljena zaradi oboroženega vdora Kitajcev v njeno ozemlje. Kitajci, da so zavzeli kakih tisoč kvadratnih milj ozemlja Burme. Dalje pa, da se pogaja s kitajsko vlado v Peking, da se kitajske čete morajo umakniti.

V Chicagu polno ni ustaljen, marveč vedno bolj epidemičen. Odkar je nastopila ta epidemija, je bilo novih slučajev polja 449 in 11 mrtvih.

V Ohiju je s poljem v letošnjem letu bolje kot lani. Skupno je bilo letos 101 slučaj polja, lani ob istem času 256.

Danes popolnoma je nastopila nova stavka, ki bo prizadela kakih 28.000 delavcev. Na stavka so šli delavci v industriji aluminija v dveh največjih podjetjih Alcoa in Reynolds. Tako bo delo počivalo v več kot polovici ameriške industrije aluminija.

V New Yorku še vedno ne vedo koliko je bilo smrtnih žrtev zadnje nesreče na Atlantiku na ladji Andria Doria in Stockholm. Danes so že postavili številko—50.

Dve največji zavarovalni družbi, ki zavarujejo avtomobile, sta sklenili, da se zavarovalnina za samske voznike pod 25 leti zviša od sedanjih \$97 na \$128 na leto. Prispevki so različni po posameznih krajih Ohija. Najvišji so

Idealna razorožitev že obstoja—med Združenimi državami in Kanado

WASHINGTON, 31. julija—O razorožitvi se ne govori samo v Washingtonu, marveč enako v Londonu in v Moskvi. Iz izjav predsednika britanske vlade Anthonyja Edena, se lahko razvidi, da so Angleži postali mehkejši do Rusov, tudi v vprašanju razorožitve. Harold Stassen je bil glavni zaupnik predsednika Eisenhowerja v vprašanju razorožitve, ki pa bo nekaj časa počivalo, ker si je Stassen vzel neplačani dopust za mesec dni, da gre na politično agitacijo za gov. Herterja, ki naj bi bil podpredsedniški kandidat mesto Nixona. (Stassen trdi, da dobiva v svoj urad vedno več priznanih pism in brzojavov, da je na pravi poti, ker le tako se bo izvršila pomladitev republikanske stranke.)

Kje na svetu je idealna razorožitev? Med Združenimi državami in Kanado. Ameriško-kanadska meja, ki meri 3.968 milj, nima na nobeni strani nobenega vojaka, marveč le carinske uradnike in pa take, ki se zanimajo za potne liste, če je to zanimanje potrebno. Prav od leta 1812 živi Amerika in Kanada, kakor da ni nobene meje med njima.

Kanadčani in Amerikanci napravijo na leto 48 milijonov medsebojnih obiskov. Amerikanci gredo v Kanado in Kanadčani obratno v Ameriko.

Kanadčani prodajajo in kupujejo v Ameriki, isto delajo Amerikanci v Kanadi. Ta promet znaša \$6.000.000.000 na leto.

Ameriške investicije v Kanadi znašajo več kakor devet milijard dolarjev, kanadske v Ameriki \$1.300.000.000.

Pri slapovih Niagara je most miru, ki veže ameriško in kanadsko stran. Ta most je bil dograjen leta 1927 in je šlo preko njega od takrat več kakor 60 milijonov avtomobilov sem in tja. Kadar je turistična sezona na višku, gre preko tega mostu dnevno tudi 41.000 motornih vozil, pa brez posebnih težkoč. Lansko leto jih je šlo štiri milijone, prevozili pa so 14 milijonov potnikov.

Tudi organiziranje delavstva na obeh straneh ni težko. Kanadske unijske centrale imajo svoje krajevne unije tu v Ameriki, ameriška AFL—CIO ima svoje v Kanadi.

Ameriško-kanadska industrija dela vzajemno. Samo v območju Buffalo se je v skupnem sodelovanju ameriškega in kanadskega dolarja v zadnjih desetih letih v Clevelandu. To povišanje pa ne velja za zavarovalne police, ki ugasnejo šele po prvem oktobru. Tudi poročeni vozniki bodo plačali nekaj več, namreč tisti pod 25 let starosti. To povišanje pa se razteza od \$1.00 do \$11.00.

Clevelandška policija danes stika za ozadjem ognja v hotelu Cleveland. Stanovanje štirih sob je bilo ravnokar oddano, snoči po 10. uri pa je začelo v njem goreti. Ogenj se ni razširil na druge sobe, je pa napravil škodo za \$15.000.

V Akronu, Ohio, so postavili za državnega tožilca pri policiji črnca — advokata Thompsona. To je prvi črncev v mestu, ki je zasedel tako visok položaj.

Južno ameriška republika Venezuela je dala štirim ameriškim petrolejskim družbam, med njimi tudi Standard Oil of Ohio, pravico, da skorisčasjo petrolej na petrolejskih ležiščih, ki se nahajajo na površini 28.000 akrov republike Venezuele.

RUSI O RUSIH

Gallup je povprašal kakih tri tisoč Rusov, ki so v zadnjem času prišli iz Sovjetske zveze v Ameriko, kaj mislijo o ruskem prebivalstvu in o ruski vladi. Odgovori:

Sovjetski državljani niso zadovoljni. Najbolj se pritožujejo nad tem, ker nimajo dovolj in primernih oblek. Dalje, ker ni stanovanj, ker ni zadostne hrane. Na kolektivnih farmah so najbolj osovraženi agentje sovjetske policije. Večina ruskega prebivalstva bi sovjetske veljake, če bi se režim spremenil, obsodila na smrt. Pač pa so sovjetski državljani brez izjeme ponosni na Rdečo armado in na sedanji šolski sistem. Sovjetska šola je napravila toliko napredka, da se o njem pod carsko Rusijo ni moglo niti sanjati.

Na vprašanje, kako gledajo sovjetski državljani na zunanji svet, je bil odgovor ta, da o zunanjem svetu sploh niso informirani.

SUEZ IN GUMJI

Napeti položaj vsled nacionalizacije družbe, ki upravlja Sueški prekop, je po poročilih ameriških družb, ki se pečajo s produkcijo gumija, vplival tudi na ceno gumija. Da se je cena surovemu gumiju, ki prihaja iz južnozvodnih delov Azije po ladjah, ki plovejo skozi Sueški kanal, že dvignila za pet centov pri funtu, ali na splošno za 14 odstotkov. Ali gre le za začasni pojav v gospodarstvu, ali za namerno spekulacijo, da kapital dobi nadaljni vzrok, da zviša cene gumam, to bomo videli...

Eisenhower še vedno—general

Z zadnjega sestanka ameriških predsednikov v Panama City se objavljajo razne zanimivosti, kot sta na primer ti dve: Okolici Eisenhowerja so delegatje iz Južne Amerike svetovali, naj opozorijo predsednika na to, da se v Južni Ameriki v posameznih republikah biže huda bitka med diktatorji in demokracijo. Kljub temu pa je bilo opaziti neko značilnost. Kadar ga je namreč kdo od južnoameriških zastopnikov nagovoril, ga ni nagovoril s predsednikom, marveč z generalom Eisenhowerjem. V Južni Ameriki je Eisenhower še vedno bolj znan kot general, kot pa predsednik, oziroma po njihovih pojmih je generala sarža nekaj več kot pa urad predsednika republike!

Popravek

V včerajšnjemu poročilu o prispevkih za Priseljenski muzej se je vrnila neljuba pomota. Mr. in Mrs. John Skoff, ki vodita trgovino z grocerijo in mesenino na Grovedood Ave., sta prispevala \$10.00, ne \$5.00 kot je bilo pomotoma poročano.

Enako se je pomotoma izpustilo iz poročila Mrs. Mary Kobal ime Mrs. Georgie Rupnik, ki je pri krožku št. 3 P. S. darovala za Priseljenski muzej vsoto \$10 v spomin druge obletnice pokojnega soproga Franka, Mrs. Mary Kaušec pa je darovala \$10 v spomin prve obletnice smrti pokojnega soproga Josepha (ne Franka, kot je bil napačno poročeno).

Toliko v blagohotni popravek!

ALI GRE SAMO ZA NESREČE, ZA NEMARNOST LJUDI, TEHNIČNE POMANJKLJIVOSTI?

SLUČAJA ANDREA DORIA IN STOCKHOLM NISTA OSAMLJENA

NEW YORK, 31. julija—Zdi se, da se bo zadnja tragedija na Atlantiku v svojih vzrokih in posledicah le razčistila. Če se kdo od odgovornih na obeh ladjah izgovarja na meglo, potem imamo vendar radar, ki v megli služi. Megla sama ne bo prišla v poštev. Obe ladji sta imeli vse moderne tehnične priprave, ki pa lahko postanejo brezpomembne, če ni pri njih človeka, ki bi jih znal takoj in pravilno uporabiti.

Obe ladji, Andrea Doria in Stockholm, sta bili napravljeni šele po drugi svetovni vojni. Obe sta imeli najmodernejšo radar-ske naprave. Te radarske naprave je seveda lahko pokvariti in če so pokvarjene, jih je treba popraviti. Radar, ki daje slike, kaj se godi v okolici, je tudi v megli dovolj jasev. Pomorski strokovnjaki so prepričani, da bi morale biti kolizije ladij res le nekaj izrednega, kar radar posluje, samo znati ga je uporabiti.

Meseca marca leta 1953 je zadela švedska potniška ladja Gripsholm v tovorno ladjo President Grand, blizu New Yorka. Obe ladji sta imeli radar.

Znana je katastrofa, enako v severnem Atlantiku, veleparnika Titanic, v katerega je zadela ledena gora leta 1912 in je prišlo ob življenje 1.517 potnikov. Takrat še niso poznali radarja in ga seveda ni bilo na ladji Titanic. Titanic je šla na svojo prvo prekomorsko pot in so jo smatrali za nepotopljivo. Za nepotopljivo so smatrali Italijani tudi ladjo Andria Doria.

Dva dni pred tragedijo na Atlantiku sta udarila skupaj v megli tovorna ladja in petrolejska ladja in sicer kakih deset milj izven pristanišča New York. Ladji nista imeli radarja.

Glede ladje Andria Doria se še omenja, da je imela na razpolago 16 velikih rešilnih čolnov, v katere bi lahko šlo več kot dva tisoč ljudi, če bi bila v poveljstvu ladje in na strani posadke vzorna disciplina in pripravljenost.

Gre za odgovornost človeka!

Pomorska zgodovina kaže na več slučajev nesreč, ki so se pripetile ladjam z radarskimi napravami. V Londonu je velika zavarovalna družba Lloyd, ki je ob priliki zadnje tragedije na Atlantiku izdala zanimiv pregled, da je bilo na svetovnih morjih med leti 1950 in 1955 6.110 ladij, ki so imele kako nesrečo; nekatere od njih so bile

Rojstni dan
Mrs. Mary Urbas iz 1121 E. 76 St. danes obhaja svoj 73. rojstni dan. Prijatelji ji čestitajo k dogodku ter želijo zdravja in sreče še na mnoga leta!

ZAPOMNI SI IN IZREŽI:

Da po novem zakonu o Social Security dobijo posamezne države že s 1. oktobrom 1956 denar iz federalne blagajne za svoje reliefne fondе, iz katerih dobivajo pomoč tisti, ki so brez sredstev;

da bodo šli začetkom decembra 1956 prvi penzijski čeki ženskim delovnim močem, ki so se dale upokojiti že z 62 leti;

da bomo s 1. januarjem 1957 plačali več v naše penzijske fondе Social Security;

da bodo začetkom februarja 1957 razposlani prvi čeki otrokom, stari nad 18 let, ki so delanesposobni;

da bodo začetkom avgust

ANTON JELENC

Včeraj zjutraj je po dolgem bolehanju preminil v Conway Rest Home Anton Jelenc, stanujoč na N. Ridge Rd., Perry, O. Rojen je bil leta 1876 ter je prišel v Ameriko ko mu je bilo 20 let. Zena Frances je umrla 6. marca 1953.

Zapušča štiri hčere: Mrs. Ann Soumi v La Grange, Ill., Mrs. Albina Bukky v Madison, O., Mrs. Harriet Maki v La Grange, Ill., in Mrs. Dorothy Ferguson v Perry, O., dva sinova: Albert Beden v La Grange, Ill., in Frank Beden v Painesville, 14 vnukov in več sorodnikov. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 10. uri iz Behm pogrebnega zavoda v Madison, O., v ondotno Immaculate Conception cerkev. Obiski v pogrebnem zavodu bodo danes od 7. do 9. ure zvečer, jutri pa od 2. do 4. pop. in zvečer od 7. do 9. ure.

JOHN MEZGET

Naglomla je zbolel, zadet od srčne kapi, kateri je podlegel na svojem domu, John Mezget, star 42 let, stanujoč na 19517 Shawnee Ave. Rojen je bil v Clevelandu in je bil član društva Euclid Pioneer št. 158 S.N.P.J. Delal je pri Oliver Corp.

Tukaj zapušča dve hčeri: Joan in Dorothy, mater Mrs. Frances Mezget, rojena Debevec, p. d. Kozarjeva, doma iz Martinjaka pri Cerknici, brate: Leo, Frank in Joseph, sestre Mrs. Antonia Tuck in Mrs. Mary Coates ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Pavla na Charndon Rd. ob 9.30 uri ter nato na pokopališče Calvary.

ANNA KRAPENC

V Chicagu, Ill., je v bolnišnici umrla Anna Krapenc, soproga splošno poznane Antona Krapenc, prvega glavnega podpredsednika Ameriške bratske zveze in tajnika društva št. 70 A.B.Z. Poleg soproga zapušča pokojnica tudi hčer Antoinette.

Pogreb pok. Anton Champa

Pogreb pokojnega Antona Champa iz 1122 E. 63 St. je bil premenjen iz četrta na petek zjutraj ob 9. uri iz Zakrajskovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9.30 uri in nato na pokopališče Calvary.

V Californijo

Danes se z letalom podata na tri-tedenski oddih v solčno Californijo poznana Mr. in Mrs. John Barkovich iz 20300 Tracy Ave. Namenjena sta v Santa Cruz, Calif., k Mrs. Rosie Butchaker, ki je sestrična Mrs. Barkovich. Nazaj grede se bosta ustavila v Los Angelesu, da obiščeta bivšega poznanege Clevelandčana, Franka Korošec. Želimo jima obilo zabave!

Novi grobovi

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

The American Yugoslav Printing & Publishing Co.
6231 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312

Issued Every Day

Except Saturdays, Sundays, Holidays and the First Week in July

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:

(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year — (Za eno leto) \$10.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 6.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year — (Za eno leto) \$12.00
For Six Months — (Za šest mesecev) 7.00
For Three Months — (Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

GRE ZA SUEŠKI PREKOP

(2)

Pecajmo se sveskim kanalom. Veliki vojak Napoleon je bil smrtni sovražnik Angležev. Iskal je točke, iz katerih bi zadal Anglezem smrtno rano. Napoleon je bil tudi v Egiptu in kot velikemu geniju, ki ni bil samo velik vojak, marveč tudi diplomat, gospodar, sploh reformator civilnega življenja, je spoznal potrebo, da naj se napravi sedanji Sueški prekop, da bo skrajšana morska pot s tem, da se zveže Sredozemlje z Rdečim morjem, bo torej skrajšana pot v Indijo in dalje. Kot rečeno, je ideja za časa življenja Napoleona ostala le ideja. Važno je bilo leto 1854, ko je poglavar Egipta Said Paša dal francoskemu inženirju Fermandu Lessepsu koncesijo, da začne s delom na prekopu Sueškega kanala. Od leta 1854-1858 so se posvetovali, delali načrte, ko je končno prišlo do ustanovitve posebne družbe na delnice. Polovica teh delnic je bila pokupljena v Franciji, četrtina v Egiptu in zelo, zelo malo med Angleži. To dejstvo posebej poudarjamo. Takratni predsednik britanske vlade lord Palmerston je trdil, da ta kanal ne bi bil v angleškem interesu in Anglež Robert Stephenson je ugovarjal tehničnim načrtom, torej skratka, Angleži so bili po večini proti temu kanalu. Potem pa, ko je bil kanal že dovršen in ko je bil promet normalen, pa se je egiptska vlada nahajala v stiski, so Angleži pokupili 167,602 delnic in plačali za te delnice \$20,000,000. Danes so Angleži skoraj do polovice lastniki teh delnic!

S praktičnimi deli na Sueškem prekopu so začeli dne 25. aprila 1859. Proračun je bil \$30,000,000, prekop naj bi bil dovršen leta 1864. Vse pa ni šlo tako, ker niso predvidevali, kaj vse postranskega bo potrebno za to novo morsko pot, da bodo na primer potrebni tudi kanali, ki naj dovažajo pitno vodo, itd., itd., pa se je delo zavleklo, povečali tudi stroški in je bil kanal izročen prometu šele dne 17. novembra 1869, stroški pa so bili narasli na \$148,500,000. Družba je z Egiptom sklenila zakupno pogodbo za dobo 99 let. Ko preteče 99 let, naj dobi Egipt pravico, da vse skupaj prevzame v svojo last, premoženje in pravice te družbe.

Pogodba bi po besedilu potekala leta 1968. Takrat bi Egipt dobil premoženje in pravice te družbe v svojo last. Za 12 je družbo prehitel predsednik Egipta Nasser in družbo že sedaj podpržavil.

Vzemimo ta slučaj v pretres s politično-gospodarskega stališča, pa tudi s pravnega. Pravno bi rekli, da ker je pogodba veljavna do leta 1968, naj torej do tedaj drži. Če jo kdo krši, je krivec in naj odgovarja. To je eno.

Gospodarsko vzeto je slučaj ravno radi sedanje mednarodne politike več kot zanimiv. Predsednik Egipta Nasser je podjeten, je slavohopen, je eden od tistih egiptskih oficirjev, ki hoče oprati egiptsko čast, ki je bila omadeževana tedaj, ko so Židje v Palestini v letih 1948-1950 zadajali egiptski vojski udarec za udarcem. Nasser hoče Egipt modernizirati. Egiptsko poljedelstvo je silno primitivno. Z namakanjem dežele bi se dalo dvigniti, pa je bil narajen načrt, da se na veletoku Nilu zgradijo ogromni jezovi, pa izvrši nadalje kanalizacija. Stroški teh naprav, če naj se izvršijo, so ogromni, v dolarski valuti kar \$1,300,000,000. Egipt sam teh stroškov ne zmore. Oči so bile najprvo vrpte v Ameriko, pa tudi v Veliko Britanijo, da naj te državi pomagata. Nasser se je obrnil tudi na Sovjetsko zvezo in šlo je kakor za izsiljevanje, pa tudi tekmovalje, kdo naj pomaga Egiptu. Naenkrat, skoraj kot strela z jasnega neba, je bil objavljen sklep vlad v Washingtonu in v Londonu, da Amerika in Velika Britanija nista pripravljeni sodelovati pri tem velikem podjetju, z drugimi besedami, da ne bosta dali denarja. V prvem trenutku bi bilo pričakovati, da bo Sovjetska zveza sedaj izkoristila ta položaj in bo rekla, da da denar ona. Sovjetski poslanik v Egiptu je bil diplomatsko previden, pa so vjetjsko pripravljenost tako predstavil, da je dejal, da Rusi dajo pomoč, če za njo Egipt zaprosi. Ker ni bilo pomoči od nikoder, se je Nasser postavil "na lastne noge." Egipt ima Sueški kanal, ta zemlja je njegova, kar nosi dohodkov, naj gre v egiptsko blagajno—Nasser je podpržavil Sueški kanal.

L. Č.

UREDNIKOVA POŠTA

Piknik društva Svoboda na farmi S.N.P.J.

CLEVELAND, Ohio — Društvo Svoboda št. 748 S.N.P.J. priredi v nedeljo, 5. avgusta svoj običajni letni piknik na izletniških prostorih S.N.P.J., ki so kot pravi park.

Odbor je poskrbel za vse, da bomo našim gostom postregle kar najboljše z finimi dobrotami, bodisi za prigrizek ali ohlajitev žeje. Naši fantje bodo že poskrbeli, da bo vsakovrstnih pijač dovolj, naša dekleta pa bodo zopet pokazala kaj zmoredne okusnega pripraviti v kuhinji.

Prijazno vabimo vas, da se v polnem številu udeležite našega piknika. Grabnarjev orkester bo igral vesele poskočnice, da bo vsak pozabil na svoje težave. Če vas bo zanimalo, se boste lahko tudi malo zavrteli, če vam bo pa potem prevročje, si boste že lahko pomagali s hladno pijačo.

Zabave bo obilo za stare in mlade. Poslužite se vsake prilike do prijetnega razvedrila na prostem in kje je lepše kot v družbi prijateljev in znancev v prosti naravi, v hladu senc v prijaznem parku S.N.P.J.! Članice društva Svoboda št. 748 S.N.P.J. vas vse prijazno vabimo—pridite, ne bo vam žal. Vas vabi za odbor

Antonia Tomle, predsednica.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

E. WILLISTON, L. I., N. Y.—Tukaj je umrla Katarina Schwall, roj. Mihelič in doma iz kraja Čepelje pri Črnomlju v Beli krajini. Mož ji je umrl že pred leti. Zapušča 3 otroke: sina Josepha, hčeri Emmo in Helen ter vnuke.

ELY, Minn.—Dne 29. junija je umrl v bolnici Luka Varhovnik, samski, doma iz Vapovle pri Cerklju na Gorenjskem. Tu ni imel nobenih sorodnikov, v starem kraju pa zapušča sestro in nečake. Ob smrti je bil star 65 let. Bil je član SNPJ in ABZ.

—Dne 18. julija je umrl Carol Tisovich, doma iz Straže pri Rudolfovu na Kranjskem. Zapušča dva sinova in pet hčera. Star je bil 77 let. Bil je član SNPJ in ABZ.

DETROIT, Mich.—Umrl je dne 13. julija Joseph C. Slemmer starosti 86 let. Doma je bil iz Doberne in je prišel v Ameriko iz Gratzia l. 1907. Tukaj zapušča dve hčeri: Mrs. Catherine Berger in Mrs. Loretta Schweinsberg ter dva sina Johna in Williama, enajst vnukov in štiri pravnuke. Dva njegova vnuka sta zdravnika specialista, eden v obštriki in ginekologiji, drugi za notranje bolezni. Pokojni je bil član organizacije Knights of Columbus.

JOLIET, Ill.—John in Frances Sustersich, sta praznovala 60 let zakonskega življenja. Mr. Sustersich je bil rojen leta 1872 v vasi Vrbovec, fara Dobričnik na Dolenjskem. V Ameriko je prišel leta 1893 in sicer v Joliet, kjer je ostal vse čas. Soproga Frances je prišla v Joliet leta 1896; še tisto leto sta se poročila. Rodilo se jima je osem otrok, trije so umrli, pet jih še živi. Dve hčeri sta v San Francisco, Calif; dve hčeri in en sin so pa v Jolietu.

WOOLSON SE POSLAVLJA

V Duluthu, Minn., je živel najstarejši veteran ameriške državljanske vojne Albert Woolson. Dočakal je starost 109 let. Pred tremi dnevi je moral iti v bolnico. Ob bolniški postelji so stali tri njegove hčerke. Woolsona so sicer skušali ohraniti pri življenju, pa je bila zdravniška slika zmanj. V bolnici je kmalu padel v nezavest in čez tri dni je umrl, ne da bi se še zavelel.

Odmevi tragedije na Atlantskem morju

Zakaj je prišlo do nesreče na Atlantiku, ko sta trčili skupaj dve potniški ladji italijanska Andrea Doria in švedska Stockholm, še danes nihče ne ve. Tudi tega ne vedo, koliko je bilo pri tej nesreči mrtvih in ranjenih. Toliko in toliko jih še pogrešajo, pa kje so ti pogrešani?

Potapljači so že obiskali potopljeno ladjo Andrea Doria. Studirajo, kaj bi se iz ladje dalo spraviti, seveda vrednega in dragocenega, na morsko gladino.

Oglašajo se strokovnjaki pomorskega prava in razlagajo pravilnike. Paragraf ta in ta velja, da če vidi kapitan ladje, da mu vozi nasproti ali od katerekoli strani ladja po nepravilni poti, naj stori to in to.

V New Yorku, sploh po svetu, sprašujejo potnike, ali je bila res gosta megla, ali so videli ladjo Stockholm pluti proti ladji Andrea Doria, pa nekateri pravijo, da so jo videli, drugi, da ne, pa smo zopet v negotovosti.

Tudi v Londonu pomorski študirajo slučaj ladje Andrea Doria. Praktični Angleži so prišli do zaključka, da vsi pomorski pravilniki in postave ne pomagajo nič, najbolj praktično pa bo:

Ladje na Atlantiku naj imajo dve smeri vožnje, prvo iz Evrope proti Ameriki, drugo iz Amerike proti Evropi, razdalja pa naj bo na stotine milj, pa ne bo prišlo do novih kolizij.

Vojaki v kratkih hlačah

Britanska vojska pozna nošnjo kratkih hlač za gorke in dolgih za hladne dneve. V Ameriki bijejo boj brez upa zmage tisti, ki se zavzemajo za kratke moške hlače, če smo v vročih dnevih. Ženskam vseh starosti je to dovoljeno.

V pristanišču Newport, R. I., so se izkrcali ameriški mornarji, ki so bili na službi v Sredozemlju in v vodah okrog Arabije. Prišli so v kratkih hlačah, ker strašne vročine, bilo je tudi do 160 stopinj vročine, niso mogli več prenašati v dolgih hlačah. Ameriški mornarji v kratkih hlačah so zbudili pozornost in se je ugotovilo, da je bil to prvi tak slučaj v zgodovini ameriške mornarice. Mornarji so se izkrcali iz treh ameriških rušilcev, torej v precejšnjem številu, pa so si upali pokazati ameriški družbi svoja kolena!

DRAŽJE GUME

S tem tednom je družba Goodrich Co. v Akronu podražila cene gumam lastnega izdelka. Navadne gume na osebnih avtomobilih so se podražile za dva odstotka, gume na tovornih avtomobilih pa celo za tri in pol odstotka. Verjetno bodo družbi Goodrich Co. sledile še druge velike družbe, ki se pečajo s produkcijo gumij, pri tem pa se bodo sklicevale na to, da ima delavstvo v teh tovarnah novo delovno pogodbo z zvišanimi mezdami 6.2 centa na uro in tri cente za druge ugodnosti.

VEČNO RAZISKOVANJE

Ameriška industrija išče nova pota, kako zboljšati produkcijo. Ta raziskovanja seveda stanejo. Vsaki dan namreč \$14,000,000, na leto \$5,000,000,000, ali povprečno na vsakega Amerikanca \$30. Raziskovanja so znanstvena in praktična, vse skupaj pa je združeno z velikimi stroški v laboratorijih. Velika kapitalistična država si te ogromne stroške lahko privoščila, ker ima denar in ker bo žel končni uspeh raziskovanj v prid industriji, ki stroške doda k ceni, katere vsi plačujemo.

PRIDOBIVANJE SLADKE VODE IZ SLANE

Strokovnjaki poznajo dva načina za pridobivanje sladke vode iz slane. Prvi je v tem, da vodo odstranijo iz soli, drugi pa, da odstranijo sol iz vode. Če je v vodi mnogo soli, je bolje odstraniti vodo iz nje, kakor nasprotno. To vprašanje je zelo pereče tudi v Sloveniji, saj imajo mnogo otokov, na katerih ljudje pitne vode sploh nimajo. Voziti jim jo morajo s cisterkimi ladjami.

Najbolj znan način, kako odstranimo vodo iz soli, je destilacija. Z vidika ekonomičnosti pa je to drag proces, ker je treba vodo segreti, da zavre in se spremeni v paro, ki ji je potrebna še večja energija. Zato omeje to metodo navadno na vodo, v kateri je mnogo soli oziroma na primere, ko mora človek morsko vodo destilirati. Zadržna leta so zgradili velike naprave za destilacijo morske vode v Španiji, v Gibraltarju, na Bermudskih otokih, v Dakaru in v Perthu v Avstraliji. Kuvaži, ki ima največje naprave za destilacijo morske vode na svetu z zmogljivostjo 4,500,000 litrov čiste vode dnevno, je objavil ondan poročilo, v katerem je rečeno, da namerava te naprave razširiti na 90,919,000 litrov dnevno. Neka angleška tvrdka pa je sklenila s Holandsko Zahodno Indijo pogodbo o zgraditvi destilacijskih naprav. Stroški bodo znašali 1,250,000 funtsterlingov.

Eden izmed načinov, kako zmanjšamo stroške za destiliranje slane vode, je v tem, da preprečimo, da se na stenah kotlov nabira plast raznih soli z vode. Ta plast prevzame vlogo izolatorjev toplote in čim debelejša je, tem večja mora biti toplota. Zaradi te plasti je treba obratovanje naprav večkrat prekiniti in kotle očistiti.

V Londonu imajo posebno kliniko za zdravljenje revmatikov

V Veliki Britaniji si na vse načine prizadevajo, da bi zmanjšali število za revmatizmom obolenih delavcev, ki večkrat ne morejo priti v tovarno na delo. V Londonu imajo posebno kliniko za boj proti revmatizmu, eno vodilnih diagnostičnih središč sveta. In na tej kliniki so začeli nedavno uporabljati Rontgenski aparat, namenjen izključno pregledu za revmatizmom obolenih ljudi. Ta aparat omogoča podrobnejše proučevanje revmatizma in njegovega vpliva na sestavo kosti. Še večji napredek bodo dosegli z uporabo posebnih filmov, ki jih izdelajo s podobnim aparatom. Na londonski kliniki napravijo letno 120,000 pregledov.

S 30 zdravnikov in kirurgov, bakterioloških in biokemijskih laboratorijev ter različnih terapevtskih oddelkov, vse to dobro opremljeno in z visoko kvalifikacijo, zelo dobro plačanimi tehničnimi osebami, velja ta klinika za eno najbolj znanih središč za zatiranje revmatizma na svetu.

ITALIJANSKA VLADA JE NAKAZALA PRVIH 170 MILIJONOV ZA GRADNJO KULTURNEGA DOMA V TRSTU

Zelo smo zadovoljni, da vam, dragi bralci, danes lahko predstavimo nekaj razveseljivih novicami.

Kot je znano, se je ob londonskem sporazumu Italija obvezala, da bo dala tržaškim Slovincem 500 milijonov lir za sezidanje novega kulturnega doma. To naj bi bila odškodnina za požgani Narodni dom in za nekatere druge manjše narodne domove v tržaški okolici. Sedaj je italijanska vlada nakazala družbi "Dom," ki bo lastnica kulturnega doma, prvi obrok v iznosu 175 milijonov lir. Ker so tudi načrti za dom potrjeni, je pričakovati, da bo v najkrajšem času položen temeljni kamen in da bo kulturni dom tudi zgrajen.

Druga razveseljiva vest: V mestni palači na Velikem trgu je že nekaj let razstavna galerija, kjer razstavljajo domači, italijanski in tuji umetniki, le slovenskim slikarjem je bilo doslej to razstavnišče zaprto. Sedaj so tudi šovinistični gospodje na magistratu spoznali, da ne more tako dalje. Akademski sli-

Drugi način pridobivanja sladke vode iz slane je uporaba sončne toplote v tistih krajih, kjer je sonce dovolj močno za izhlapevanje vode. Destilacijska naprava, ki uporablja sončno toploto, je čisto preprosta. Zadoštuje steklena streha nad plitvim bazenom, napolnjenim s slano vodo. Voda, ki izhlapeva iz bazena, se zgostuje v obliki pare in kapljic na stekleni strehi ter odteka po odvodnih ceveh v posodo za sladko vodo. Ker pa dajejo sončni žarki premalo toplote, je ta način pridobivanja sladke vode iz slane zelo zamuden. Vendar pa ga ponekod uporabljajo, zlasti v Sahari.

Sladko vodo pa lahko dobivamo iz slane tudi tako, da jo pustimo zmrzniti. Ta proces zahteva manj energije, ker je voda po svoji naravni temperaturi navadno mnogo bližja točki zmrzovanja, kakor vrelišču in ker potrebuje, da se spremeni v led manj energije, kakor da se spremeni v paro. Ko se slana voda spremeni v led, je le-ta povsem čist, brez soli. Zmrzovanje pa je težko spremeniti v nepretrgan proces. Razen tega pa je še vprašanje, kako preprečiti lepljenje soli na kristalčke zmrznjene vode. Zato ta proces za zdaj še ni praktično uporabljen.

Za zdaj je edina komercialna metoda pridobivanja sladke vode iz slane razen destiliranja tako imenovano joniziranje slane vode. Slana voda teče skozi plast snovi, ki ima to lastnost, da selektivno odstranjuje sol. Čim več je soli v vodi, tem dražji je ta proces, ker se izmenjavajo jonov snovi hitreje izčrpa. Zato jo je treba pogostejše zamenjati z novo. Ta metoda je najprikladnejša za vodo, v kateri je razmeroma malo soli.

SPOMINSKA PLOŠČA POSTRVI

V botaničnem vrtu v Dunedinu na Novi Zelandiji so odkrili spominsko ploščo v spomin na začetek gojitve posttrvi leta 1868, ko je C. Clifford prenesel tja prve sladkovodne ribe te vrste. Clifford je bil takrat predsednik društva za aklimatizacijo v Otagu. Štiri leta prej je uvozila tasmanska vlada ikre lososa v ribogojstvo ter jih vrgla v ribogojnice na reki Plenty, mladice pa je vložila v reke naslednje leto. Društvo za aklimatizacijo v Otagu je poslalo leta 1868 svojega predsednika v Tasmanijo. V ribogojnicah na reki Plenty je dobil 800 posttrvskih iker in jih prenesel v domačo ribogojnico. Tam se je zleglo 720 mladice. Naslednje leto je prinesel še 6000 iker.

Zdaj je Nova Zelandija s točnimi posttrvi in ameriškimi kamii najbogatejša dežela na svetu. Mnoge posttrvi dosežejo težo do 4.5 kg. Po novozelandskih predpisih o ribolovu mora biti posttrv dolga najmanj 35 cm, da jo sme ribič vzeti iz vode. Na Novi Zelandiji lahko lovi posttrvi kdor hoče, le da plača vsako leto malenkostno takso.

DVANAJST UMETNIH SATELITOV

Ameriški strokovnjaki namenjajo prihodnje leto izstreliti v vesoljstvo 12 umetnih satelitov. Ameriški Kongres pa bo moral za te načrte odobriti še 19,262,000 dolarjev. To bo ameriški prispevek k mednarodnemu znanstvenemu letu 1957-58. Umetni sateliti s premerom 50 do 75 cm bodo krožili okrog Zemlje s hitrostjo blizu 29 tisoč kilometrov na uro, toda ne vsi hkrati. Opremljeni bodo z instrumenti, ki bodo radiobrazno pošiljali na Zemljo podatke o zemeljski površini in raznih pojavih v atmosferi.

kar Bogdan Grom, je ob koncu februarja, kot prvi slovenski umetnik odprl svojo razstavo v tej galeriji. In mestna občina je celo odkupila eno njegovo delo.

Naslednja razveseljiva vest: iz vrst slovenskih rojakov. Moštevinski zbor pedagoških delavcev slovenskih osnovnih in srednjih šol si je doslej "privoščil" kar tri, nekaj časa celo štiri slovenske organizacije. Sicer je v zadnjih letih prodiralo hotelo po enotnosti in so se trije sindikati prosvetnih delavcev usklajevali v akciji enotni. Končno je razvoj tako dozor, da so se tri organizacije razšle in dne 1. februarja je bil ustanovljen zbor enotnega "Sindikata slovenske šole." To bo gotovo v korist stanovski in narodnostni prizadevanjem tržaškega učiteljskega udruženja. Ugodno bo vplivalo tudi na pedagoške delavce na Goriškem, ki so, žal še vedno, neorganizirani.

Brez grenke kaplje pa tudi tokrat ne gre. Po vsej Italiji okoli burja ljudi vsebina neke okoličnice še iz časov, ko je bil Seel notranji minister. Po tej okoliščini morajo biti črtani iz volilnih imenikov mnogi volilci, ki se kdajkoli, tudi pred 40 in več leti, bili izjavljani z malenkostnimi kaznimi ali so bili celo obsojeni pogojno in jim je bila s prekomno določeno dobo kazni odročena. Četudi je Seelova okoliščina nasprotna ustavi in obstojnim čim zakonom, jo volilne komisije izvajajo. Tako so v Trstu izjavili iz volilnih imenikov okrog 200 volivcev. Med drugimi so črtali tudi antifašistični bori, ki so bili obsojeni posebno fašistično sodišče. Volilno pravico je izgubili tudi tovariši bazovskih junakov Vekoslav Španger, ki so fašistični krvoloki obsojili v prvem tržaškem procesu na 30 let ječe. Enaka usoda je doletela še nekatere druge bore.

SPOMINSKA PLOŠČA POSTRVI

V botaničnem vrtu v Dunedinu na Novi Zelandiji so odkrili spominsko ploščo v spomin na začetek gojitve posttrvi leta 1868, ko je C. Clifford prenesel tja prve sladkovodne ribe te vrste. Clifford je bil takrat predsednik društva za aklimatizacijo v Otagu. Štiri leta prej je uvozila tasmanska vlada ikre lososa v ribogojstvo ter jih vrgla v ribogojnice na reki Plenty, mladice pa je vložila v reke naslednje leto. Društvo za aklimatizacijo v Otagu je poslalo leta 1868 svojega predsednika v Tasmanijo. V ribogojnicah na reki Plenty je dobil 800 posttrvskih iker in jih prenesel v domačo ribogojnico. Tam se je zleglo 720 mladice. Naslednje leto je prinesel še 6000 iker.

Zdaj je Nova Zelandija s točnimi posttrvi in ameriškimi kamii najbogatejša dežela na svetu. Mnoge posttrvi dosežejo težo do 4.5 kg. Po novozelandskih predpisih o ribolovu mora biti posttrv dolga najmanj 35 cm, da jo sme ribič vzeti iz vode. Na Novi Zelandiji lahko lovi posttrvi kdor hoče, le da plača vsako leto malenkostno takso.

DVANAJST UMETNIH SATELITOV

Ameriški strokovnjaki namenjajo prihodnje leto izstreliti v vesoljstvo 12 umetnih satelitov. Ameriški Kongres pa bo moral za te načrte odobriti še 19,262,000 dolarjev. To bo ameriški prispevek k mednarodnemu znanstvenemu letu 1957-58. Umetni sateliti s premerom 50 do 75 cm bodo krožili okrog Zemlje s hitrostjo blizu 29 tisoč kilometrov na uro, toda ne vsi hkrati. Opremljeni bodo z instrumenti, ki bodo radiobrazno pošiljali na Zemljo podatke o zemeljski površini in raznih pojavih v atmosferi.

ČEZ POHORSKE PLANJAVE

(Nadaljevanje)

Zdaj bodo po enem letu Skomanjani priredili "Vodovnikovo nedeljo," ki je po odkritju spomenika postala njihov krajevni kulturni praznik. V začetku julija bo spet stari Medved pripeljal svoje skomarske pevce, da bodo zapeli priljubljene Vodovnikove viže. Vneti lovec Beškovič pa bo dvignil na noge zeleno bratovščino iz pohorskih krajev. Složno bodo zasedli mize pri Juhartu in praznili kozarce. Kadar jih začno, ne nehajo radi. Vztrajajo do jutra in še en dan, če je treba, saj vztraja tudi godec Vodovnik pri svojem mehu.

6.

Stari stric Šimen, nekdanji Windischgratzov pastir na Vitanskih planjah, mi je tedaj, ko je postal že "ofar," pravil, koliko se je svoje dni paslo živine po pohorskih planjah. "Cele žvaje gonili okrog Roglje," se je hvalil. "V vsakem hlevu so imeli po deset do dvajset glav goveda." Tedaj je bilo toliko pastirjev, da so se lahko "čez in čez" stekli, kot je pravil stric. "Živina se je na paši lepo zredila. Škoda so nam delale samo coprnice na Roglji. Ponoči so se na metlah pripeljale in plesale okrog vrha, da je še zdaj čisto okrogel. Naskrivaj so hodile v hleve sesat mleko. Včasih so nam ga spile do dvajset škafov." Ni da bi človek verjel tem stricovim bajkam. Spomnil sem se jih le zavoljo tega, da bi povprašal pohorske kmete, pred kakšno škodo imajo zdaj strah, da redijo tako malo živine. Hlevi, katerih prostornost so Pohorci raje razširili kot zožili, so danes dni preveč prazni. Pomenki se vse prepogosto sučejo okrog lesa. Les je bogastvo, pa tudi zlo Pohorja. Znani pivec iz Slepniškega jarka je pred leti znal omizje takole tolažiti: "Se en štefan, krčmar, bo že smreka plačala."

Dvajset kmetijskih zadrug orje ledino na Pohorju. Doslej se niso zaorale kdove kako globokih brazd. Vse se vrti na površini, okrog panjev in kubikov. Res je, da zavoljo tega prigradajo do pet, deset in celo trideset milijonov dobička, obzorja za planinskega kmeta pa zavoljo tega niso bolj jasna. Povsod seve ni tako. Krivico bi storili kmetom v Zrečah in njihovi zadrugi, če jih ne bi uvrstili med najboljše in jih postavili za zgled. Ogle dati si je treba njihove

ve sadovnjake, pašnike, stroje, dosežene uspehe in načrte, pa se človek prepriča, da so pri njih krepkeje zarili lemež v ledino. Z dobički mnogokje ne gospodarijo tako pametno. Morda bi lahko sem prišli še Lovrenčane, ki so že mnogo prispevali za svoj kraj. Zgradili so zadrugi dom, uredili kino dvorano in zadnja leta postavili lep hotel za turiste. Mnogokje še čakajo in živijo po starem. Čakajo na dovoljenja za posek gozda, ki naj bi bila po njihovem mnenju bolj širokosrčna. Pa ne bodo. Hudo škoda je lesa, da bi ga kar tako klestili. Večji kos kruha si bo treba poiskati drugje. Ne bo mogoče tako živeti, kot mi je modroval neki kmet za Primožem. "Če bi imel dobre ljudi, bi lahko redil štirindvajset glav živine. Zdaj redim šest glav," mi je razlagal. "Ne ljubi se mi, da bi se toliko gnil." Razumel sem ga: smreka ga živi. Kdo pa bo živel tiste v dolini pri strojih, ki mu izdelujejo orodje, dovajajo električno luč v hišo, ga oblačijo in obujejo? Dobro bi bilo, da bi čimprej doumel—in z njim vsi taki—da jih tudi smreka ne bo več tako bogato živela. Ne bo več mogoče razposajeno klicati štefan vina na račun smreke. In zadnji čas je, da začnemo smreko pazljiveje obračati in bolj pametno ceniti.

7.

"Kamen do kamna palača," pravi pogovor. Pohorci bi lahko rekli: kamen do kamna tlakovana ulica, ali pa kvader do kvadra hidrocentrala in most. Že pol stoletja odmevajo krampi, kladiva in dleta v kamnolomih granita v Oplotnici in Ribnici. Dolgi vlaki so odpeljali pohorski granit v Bosno, na avtoceste, v vasi in mesta širom po državi. Letos pa so zavore nevarno zaškrupale. Nekako plaho odmevajo kladiva v granitni industriji. Ni naročil in ker ni naročil, ni dovolj zaslužka. Kam s kamnom, pohorskim granitom? Skaljeno je veselje, ko se človek pomenkuje z ribniškim kamnosekom. "Veš, tako je," mi je pravil, "da ne vemo, kaj bi začeli. Ko bi bil še za kaj drugega izučen, si ne bi belil las. Več kot polovica nas je, ki že od mladih nog klešemo granit." Po tem pomenku so mi pred očmi prašne mestne ulice, leseni mostovi, novi jezovi central. Granita nikoli ne bo dovolj. Letos pa ga je preveč. Najbrž bo

ter 660 m dolge in 225 težke verige. Vsak člen tehta 100 kg in vsakega pazljivo pregledajo, očistijo rje in pobarvajo. Kakih 120 delavcev dela na premičnih ogrodjih in mostovih, visečih na boku ladje, da v sedmih tednih ladjo na zunanji strani očistijo in prepleškajo. Za dele ladje nad vodo porabijo dobro tono običajne oljne barve. Posebej pregledajo tudi navigacijske naprave in aparate. Kakih 3500 kosov raznega pohištva odneso iz ladje drugi teden, in sicer v posebne delavnice na obali. Tam kakih 250 delavcev pohištvo obnovi in popravi. Vse parkete znova polirajo.

Najtežavnejše je delo v gostinski stroki. Tu gre za 54.000 kosov porcelana in keramike, za 26.000 steklenih predmetov in 40.000 krožnikov. Pregledati in popisati je treba tudi ves pribor v kuhinjah, v katerih kuhajo za 2000 potnikov in 1500 članov posadke. Medtem pa že pregledujejo glavne in pomožne ladijske stroje. Glavne turbine imajo 270.000 lopatic. Stroje in strojne naprave pregledujejo kakih 1000 mehanikov. Glavne in pomožne parne cevi hidravlično preizkusijo na dvojni pritisk. Ladja ima 70 raznih črpalk in 24 glavnih parnih kotlov s 160.000 cevmi. Zmogljivost njenih strojev znaša 160.000 KS. Vse to morajo od vrha do tal oprati

ter 660 m dolge in 225 težke verige. Vsak člen tehta 100 kg in vsakega pazljivo pregledajo, očistijo rje in pobarvajo. Kakih 120 delavcev dela na premičnih ogrodjih in mostovih, visečih na boku ladje, da v sedmih tednih ladjo na zunanji strani očistijo in prepleškajo. Za dele ladje nad vodo porabijo dobro tono običajne oljne barve. Posebej pregledajo tudi navigacijske naprave in aparate. Kakih 3500 kosov raznega pohištva odneso iz ladje drugi teden, in sicer v posebne delavnice na obali. Tam kakih 250 delavcev pohištvo obnovi in popravi. Vse parkete znova polirajo.

ter 660 m dolge in 225 težke verige. Vsak člen tehta 100 kg in vsakega pazljivo pregledajo, očistijo rje in pobarvajo. Kakih 120 delavcev dela na premičnih ogrodjih in mostovih, visečih na boku ladje, da v sedmih tednih ladjo na zunanji strani očistijo in prepleškajo. Za dele ladje nad vodo porabijo dobro tono običajne oljne barve. Posebej pregledajo tudi navigacijske naprave in aparate. Kakih 3500 kosov raznega pohištva odneso iz ladje drugi teden, in sicer v posebne delavnice na obali. Tam kakih 250 delavcev pohištvo obnovi in popravi. Vse parkete znova polirajo.

VELIKO PODVZETJE

Kongres je sprejel od administracije priporočen osnutek postave, ki predvideva gradnjo 40 tisoč milj prvovrstnih cest v Zedinjenih državah. To cestno omrežje bo medsebojno povezovalo 42 glavnih mest posameznih držav in 90% vseh mest, ki štejejo po 50 tisoč prebivalcev ali več.

Te ceste naj bi bile zgrajene postopoma v roku 13 let. Skupni izdatki za to ogromno cestno omrežje bodo znašali okrog 52 tisoč milijonov dolarjev. Od te vsote bo blizu 38 tisoč milijonov dolarjev plačala federalna blagajna, nekaj nad 14 tisoč milijonov pa bodo prispevale posamezne države. Dohodki za to se bodo dobili iz zvišanih davkov na buse, truke, trailerje, gasolin in avtomobilske pnevmatike. Ti dodatni davki bodo posameznega avtomobilista stali od 6 do 9 dolarjev na leto. Gradnja tega razsežnega cestnega omrežja bo vrsto let zaposlovala mnogo industrij in milijone delavcev.

—NEW ERA, glasilo ABZ

To je naša garancija

...je tudi vaša garancija

Je prav tam na napisu.

Je to garancija, ki vam zagotavlja, da dobite originalni ... pristni ... tisti *Pristni 51 Okus*, ki ga imate tako radi v P.O.C. Pilsener pivu.

Mi vam jamčimo, da:

"Ta steklenica vsebuje pristno P.O.C. Pilsener pivo najboljše kakovosti. Izdelano po našem originalnem procesu, z hmeljem izbrane kakovosti in najboljših žit sveta."

Samo P.O.C. Pilsener pivo vam da odličen, razveseljiv *Pristni 51 Okus*. Poseduje dediščino pristne kakovosti, katera je zaslovela širom sveta v prvotnem Pilsener pivu leta 1843.

Da boste gotovo ... dobili garancijo pravega zadovoljstva vsakokrat ko pijete pivo ... zahtevajte pivo s *Pristnim 51 Okusom* ... P.O.C. Pilsener!

Veselite se ... pijte P.O.C.

THE PILSENER BREWING COMPANY, CLEVELAND, OHIO

NIČESAR ni boljše kot P.O.C. Pilsener pivo ... ne glede na ime izdelka ali na ceno

"Opatov Praporščak"

Spisal FR. REMEC

Nadaljevanje

—Kaj pa je s tem mladeničem? je vprašal grof. Kar nenkrat je padel na tla, kakor bi ga bila strela zadela.

—Težko je ranjen, je odgovoril Matija. Napadeni smo bili. Pet jih je prišlo na tri, a zmagali smo. Dva sta odnesla pete, trem sva pa pomagala s tega sveta. V nebeškem kraljestvu jih ne bodeva srečala.

—Kdo vas je napadel in zakaj? je izpraševal grof.

—E, ko bi to vedel. Temnilo se je že, ko so v diru prihajali za nami in kakor volkovi planili na nas. Huda nam je predla in eden naših tovarišev je tudi moral odriniti v krtovo deželo. Bil je dober dečko in škoda je, da je moral tako mlad v pekel.

—A kdo so bili napadalci — ali mar razbojniki? je nestrpnost vprašal grof.

—Kdo so bili? Razbojniki že ne! Eden je bil hlapec grajščine Svibno. Zdi se mi, da so nas na-

padli, ker so vedeli, da ima Rovana važna pisma pri sebi. Posebno Rovana so se lotili, a dečko se je branil kakor medved. Veste, svetli gospod grof, jaz mislim, da so tolovaje poslali na nas tisti, ki bi radi našega premilostnega gospoda opata izpodrinili. Teh sovražnikov ima gospod opat prav veliko — tudi med zatiškimi menihi.

—Tako — tako, je mrmral celjski grof. In v tem boju je bil ta-le dečko ranjen?

—Še prav hudo. Nagovarjal sem ga, naj se odpočije, a obljubil je opatu, da vam pismo osebnostno izroči, in zato se ni zmenil za moja svarila.

Rovan je prišel v tem nekoliko k sebi. Odprl je oči in se ozrl okrog sbe. Ko je zagledal Matijo, je ustne ubral v rahel smev.

—Ali si še živ? je veselo vprašal Matija. Oh, ko bi bil zdrav — kar pod rebra bi te sunil, da si mi napravil tak strah. In robati mož je kar mogoče nežno pogladil Rovana goste dolge lase s čela.

Na grofov ukaz so pripravili Rovanu posebno sobo in poklicali ranocelnika, ki je bolnika obvezal in ga potolažil z zagotovilom, da bo čez dober teden že toliko zdrav, da pojde lahko domu.

Zatiški opat je naslednje dni nestrpnost čakal, kdaj da pridejo Rovana in njegova spremljevalca in ker jih le ni bilo, obšla ga je slutnja, da se jim je na potu primerila kaka nesreča in da sta važni pismi, ki jih je Rovana nesel celjskemu grofu, prišli v roke njegovim nasprotnikom. Opat je bil vsled tega vedno jako slabe volje, tako da se mu je vse strahoma umikalo.

Opat je sploh le redko kdaj zapustil svoje sijajno stanovanje, ker je vedel, da ima med samostanskimi prebivalci polno sovražnikov, ki vsi podpirajo one plemiče, kateri bi ga radi izpodrinili, da bi enega svojih ljudi spravili na njegovo mesto. Kranjsko plemstvo je bilo takorekoč razdeljeno na dva tabora. V enem so bili opatovi prijatelji, na čelu jim celjski grof Herman, v drugem pa opatovi nasprotniki, ki jih je vodil Viljem pl. Kozjak, podpiral pa mogočni grof Ortenburški. Zatiški menihi so bili večinoma na strani opatovih nasprotnikov. Zvesti so bili opatu pravzaprav samo samostanski vojaki in pa vojvodinja Virida, ki je opata vedno z vsem svojim vplivom podpirala in mu tudi dostikrat pomagala iz denarnih stisk, v katere je razsipni opat, ki je včasih imel kar po petdeset gostov v samostanu, prav pogostoma zašel.

Ker Rovana in njegovih spremljevalcev le ni bilo nazaj, je opat sestavil novo pismo na celjskega grofa in se v spremstvu nekaterih zvestih vojakov odpravil v šentlamberški grad, prosit vojvodinjo Vidiro, naj tudi ona sestavi novo pismo.

Ko je vojvodinja pisala pismo, se je opat s svojo sestro šetal po vrtu in ji razlagal svoje skrbi.

—Če Rovana ni prišel pravčasno v Celje — je pripovedoval opat — se mi zna slabo goditi. Moji nasprotniki so napravili grozno obtožbo proti meni. Samo če celjski grof opata v Reinu in vojvodo Viljema pravčasno na to tožbo pripravi, smem upati, da zmagam v tem boju, zato me tako skrbi, kaj da je z Rovanom.

Zatopljen sta bila tako v svoje pogovore, da nista zapazila dveh jezdecov, ki sta se približevala grajščini in spoznavši opata in njegovo sestro obstala ob ograji.

—Hvaljen Jezus, premilostni gospod opat, je zadonel z globokim glasom izročen pozdrav. Opat se je ozrl in radostno iznenaden zaklical:

—Rovan! Matija! Hvaljen Jezus, da sta prišla.

V.

V zatiškem samostanu je zavladalo veliko veselje. Celjski grof je bil sporočil opatu, da so ga pri vizitatorju, opatu Angelusu iz Reina, tožili različni velikaši, da pa sta vizitatorja in pa vojvodi Viljemu pisala tudi dva zatiška menihi, vsled česar pride opat Angelus v kratkem v Zatično, da izvrši tam uradno revizijo.

To poročilo ni bilo veselo, kajti opat si vizitacije nikakor ni želel, a zadovoljen je bil že, da vsaj ni bil sklican kapitelj, nego da se prej vrši vizitacija. Za to se je imel zahvaliti vojvodinji Viridi in celjskemu grofu Hermanu.

Opatova prva skrb je sedaj bila, da si pridobi med samostanci in med samostanskimi kmeti nekaj prijaznosti. V ta namen je postopal jako zvižno in premeteno.

Razglasil je, da bode v nedeljo oznanjeno nekaj prav posebnega, vsled česar so kmetje od vseh strani hiteli v cerkev. In res je dal opat oznaniti nekaj posebnega. Dal je razglasiti, da je papež Bonifacij IX. iz posebne milosti za zatiški samostan in iz posebne milosti za zatiškega opata, dovolil, da se proščenje od dneva sv. Nikolaja premesti na nedeljo v oktavo Kristusovega vnebohoda. To so si kmetje že davno želeli. Do leta 1277., so proščenje vedno obhajali v poletnem času. A kmetje so bili v tistih časih le po imenu kristjani, v resnici pa pravi pagani. Vpeljali so pri obhajanju proščenja vsakovrstne paganske navade in uganjali na dan te cerkvene slovesnosti največje nemarnosti in razuzdanosti, katerih so se z veliko verno umikali tudi menihi. Te nemarnosti in razuzdanosti so bili vzrok, da se je proščenje preneslo iz poletnega na zimski čas.

Sam pri sebi se je jezil, da gre samostansko imetje tako v nič, to imetje, katero je smatral za nekako svojo last, to imetje, s katerim je hotel uresničiti svoje smeje načrte, svoje visokoleteče misli, a za zdaj je moral molčati in mirno dopuščati, da delajo menihi in hlapci kar hočejo, saj je bila napovedana vizitacija.

Ko je dobil naznanilo iz Reina, da pride v svrhu vizitacije konec meseca julija opat Angelus v Zatično, je sklical svoje najvdanejšje pristaje med menihi na posvetovanje in se z njimi natančno dogovoril, kaj je pripraviti za vizitacijo in kako je skrbeti, da se vizitator odpravi, ne da bi dosegel kaj uspeha. Šlo mu je vse po volji in zato je pa brez posebnih skrbi pričakoval nevsedni obisk.

V samostanu pa je bil človek, ki je z bistrim očesom vse zasledoval, kar se godi in natančno pazil na vsako najnovejšo stvarico. To je bil menih Hugon Alba. V zatiškem samostanu je bil šele malo časa, a bil je ves drugačen človek, nego ostali menihi. Predno je prišel v Zatično, je bil v samostanu v Cvetlju na Dolenjem Avstrijskem, a odstranili so ga od tam, ker je imel o veri in o cerkvi precej drugačne pojme, kakor drugi menihi, ker je imel nazore, kakor jih je v tistem času v Pragi razvijal in učil Jan Hus.

V samostanu je imel Hugon Alba samo enega prijatelja, s katerim je rad občeval, in to je bil opatov praporščak Andrej Rovana. Ta veseli mladenič se je oklenil temnoglednega Hugona z vsem srcem, ker je tuji menih bil ves drugačen, nego ostali samostanski prebivalci, ker je rad in ljubeznjivo občeval s kmeti, ki so jih drugi samostanci zaničevali. Tudi je vedno govoril domači jezik in odkritosrečno priznaval slabosti in nerodnosti v samostanu.

Od kar je bilo naznanjeno, da pride vizitator, je bil Hugon Alba vedno razburjen, prav kakor bi se pripravljali na kaj posebnega. Celo Rovana, ki sicer ni poznal ljudi in ni znal gledati v njih duše, je opazil to spremembo in vprašal Hugona, kaj jo je povzročilo.

—Ne izprašuj me, ljubi mladenič, je odgovoril Hugon Alba. Pripravlja se velika stvar. A povej: si li voljan, zamé kaj storiti v slučaju nevarnosti?

—O, da! — je odgovoril Andrej Rovana. Ta veseli mladenič se je oklenil temnoglednega Hugona z vsem srcem, ker je tuji menih bil ves drugačen, nego ostali samostanski prebivalci, ker je rad in ljubeznjivo občeval s kmeti, ki so jih drugi samostanci zaničevali. Tudi je vedno govoril domači jezik in odkritosrečno priznaval slabosti in nerodnosti v samostanu.

—Da, častiti oče, je preprosto odgovoril Andrej Rovana.

—Zanašam se nate! Ti si edini, kateremu verjamem, edini, na katerega se zanašam. Ne pozabi svoje obljube.

VI.

Zatiški samostan je bil 30. julija 1404, praznično okrašen. Pričakovali so vizitatorja, opata Angelusa iz Reina, ki se je proti poldnevni pripeljal iz Ljubljane in bil pri samostanskih vratih slovesno sprejet.

Menihi so opata Angelusa najprej spremili v cerkev, kjer ga je z vso ljubeznivostjo sprejel zatiški opat Albertus. Opat Angelus je najprej v cerkvi opravil kratko molitev, potem pa so se vsi samostanci zbrali v velikem refektoriju na skupen obed. Šele ko je bil obed končan, se je začela vizitacija.

Najpoprej je vizitator pregledal samostansko gospodarstvo. Opat Angelus sta pri tem podpirala dva njegova spremljevalca, opat Albertus pa je imel na svoji strani senjorja Andreja in priorja Markvarda.

(Dalje prihodnjič)

CHICAGO, ILL.

FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarbron 2-3179

REAL ESTATE

BY OWNER — 2-6's with basement apartment, 2-car garage, oil heat, cabinet kitchens up and down, knotty pine den down, many extras, must see to appreciate, ideal for large family, vicinity of Washington - Crawford. Call SAcramento 2-5899 or SAcramento 2-6881

NORRIDGE — By owner. 6 room brick Colonial, 3 bedrooms, 2 baths, full basement, oil heat, 60 foot lot, side drive, cemented patio, barbecue, 34x16 ft., swimming pool, stockade fence, incinerator, disposal included. — \$32,000. Shown by appointment only — GLadstone 3-0235.

HELP WANTED MALE

FURNITURE FINISHERS

FOR INSPECTION FINISHING on Fine Quality and Custom Furniture Steady Work — Top Wages See MR. NORDBY JOHN A. COLBY & SONS 212 N. Sangamon

BUSINESS OPPORTUNITY

GROCERY and DELICATESSEN — 3 modern rooms. 2 can run. Corner location. No competition. Very reasonable. MAnsfield 6-7413

TAVERN, RESTAURANT — Marvelous business. 1 acre of land. Can be converted to other uses. Established 12 years. Health reasons force sale. JOLiet 2-9644 after 1 p.m.

MEN'S WEAR STORE for rent, fixtures for sale — Established 28 years. Busy S. side transfer corner. 751 E. 79th St. ABerdeen 4-2246

FLORIST — Old established business. Good corner. 1100 Belmont Ave. Well equipped. Near churches, funeral homes. Priced reasonable. WELlington 5-9855 or Bittersweet 8-8272

BAKERY STORE — Established 17 years. Sale forced by death. Refrigeration and fixtures. 2½ rooms heated. Only \$500. 163 W. North Ave. MOhawk 4-0194

MUSICARNIVAL NIGHTLY THRU AUG 12 SHOW TIME 8:30 SUNDAY 7:30

the MERRY WIDOW Boxoffice Reservations MONROSE 3-8400 ALSO AT ALL BROADWAY THEATRES Tickets: 4:50, 2:00, 2:50, 3:00 FRIDAY 12:00, 2:50, 3:00, 3:50 SAT. 12:00, 2:50, 3:00, 3:50 Coming CARMEN Aug 13

Zastopniki "Enakopravnosti"

Za st. clairsko okrožje: JOHN RENKO

1016 EAST 76th STREET UTah 1-6956

Za collinwoodsko in euclidsko okrožje: JOHN STEBLAJ

17902 NOTTINGHAM RD. IVanhoe 1-3360

Za newburško okrožje: FRANK RENKO

11101 REVERE AVENUE DIamond 1-8029

s čimur se kmetje niso mogli nikdar sprijazniti.

Opat Albertus plem. Lindek je dobro vedel, da se kmetickemu ljudstvu močno prikupi, če doseže, da bo proščenje zopet v poletnem času. Zaraditega se je tudi zavzel za to pri "agentu," ki ga je imel zatiški samostan v Rimu. Kardinal Krištof de St. Cyriacus je bil neke vrste diplomatični zastopnik zatiškega samostana pri sv. stolici. Dobil je za to 65 cekinov na leto in seveda rad ustregel vsaki želji zatiškega opata. Izposloval je premestitev proščenja in dosegl, da je bilo rečeno v dotični odredbi, da se je to zgodilo iz posebne milosti papeža Bonifacija do zatiškega opata.

In ljudje so res strmeli, da je zatiški opat tako zelo v milosti pri Kristusovem nasledniku v Rimu, da ni samo dosegel premestitve proščenja, nego da mu je papež pri ti priliki še na tako poseben način izrazil svojo naklonjenost.

Opat pa se je na tistem smejal, in ko je bil sam v svojih sobanah, je porogljivo dejal:

—To ljudstvo je neumno! Stavil bi glavo, da nobeden ne slut, da je vsa ta stvar veljala samo nekaj cekinov in da je vsa ta papeževa milost kupljena.

Odredil je, da se ta dokaz papeževe blago-naklonjenosti slovesno praznuje. Kmetom je odpustil desetino od ajde, v samostanu pa se je noč in dan popivalo in prepevalo, kakor v kaki gostilni na semanji dan. Popivali so gostje, popivali menihi, popivali hlapci in vojščaki. Časih so se pivec kar trkljali in ruvali po samostanskem dvorišču in opta jih je gledal z okna in se zlobno smejal.

—Le jih, te živine, je pri neki taki priliki dejal menihu Mihaelu, ki mu je bil posebno vdan. Ko bi pustil, bi zapili ves samostan in še Najsvetejše.

Sam pri sebi se je jezil, da gre samostansko imetje tako v nič, to imetje, katero je smatral za nekako svojo last, to imetje, s katerim je hotel uresničiti svoje smeje načrte, svoje visokoleteče misli, a za zdaj je moral molčati in mirno dopuščati, da delajo menihi in hlapci kar hočejo, saj je bila napovedana vizitacija.

Ko je dobil naznanilo iz Reina, da pride v svrhu vizitacije konec meseca julija opat Angelus

v Zatično, je sklical svoje najvdanejšje pristaje med menihi na posvetovanje in se z njimi natančno dogovoril, kaj je pripraviti za vizitacijo in kako je skrbeti, da se vizitator odpravi, ne da bi dosegel kaj uspeha. Šlo mu je vse po volji in zato je pa brez posebnih skrbi pričakoval nevsedni obisk.

V samostanu pa je bil človek, ki je z bistrim očesom vse zasledoval, kar se godi in natančno pazil na vsako najnovejšo stvarico. To je bil menih Hugon Alba. V zatiškem samostanu je bil šele malo časa, a bil je ves drugačen človek, nego ostali menihi. Predno je prišel v Zatično, je bil v samostanu v Cvetlju na Dolenjem Avstrijskem, a odstranili so ga od tam, ker je imel o veri in o cerkvi precej drugačne pojme, kakor drugi menihi, ker je imel nazore, kakor jih je v tistem času v Pragi razvijal in učil Jan Hus.

V samostanu je imel Hugon Alba samo enega prijatelja, s katerim je rad občeval, in to je bil opatov praporščak Andrej Rovana. Ta veseli mladenič se je oklenil temnoglednega Hugona z vsem srcem, ker je tuji menih bil ves drugačen, nego ostali samostanski prebivalci, ker je rad in ljubeznjivo občeval s kmeti, ki so jih drugi samostanci zaničevali. Tudi je vedno govoril domači jezik in odkritosrečno priznaval slabosti in nerodnosti v samostanu.

Od kar je bilo naznanjeno, da pride vizitator, je bil Hugon Alba vedno razburjen, prav kakor bi se pripravljali na kaj posebnega. Celo Rovana, ki sicer ni poznal ljudi in ni znal gledati v njih duše, je opazil to spremembo in vprašal Hugona, kaj jo je povzročilo.

—Ne izprašuj me, ljubi mladenič, je odgovoril Hugon Alba. Pripravlja se velika stvar. A povej: si li voljan, zamé kaj storiti v slučaju nevarnosti?

ODDA SE stanovanje s 4 sobami in kopalnico. Parna gorkota.

Za naslov se polize v uradu tega lista.

HIŠA S 4½ SOBAMI SE PRODA

Skoro nova: vse udobnosti. Velika klet, lepo gospodarsko poslopje v najboljšem stanju. Veliko sadnega drevja in 7 akrov zemlje. Se prodaja skupaj ali delno. Lastnica dela in pokličite med 5. in 6. uro zvečer. WI 3-1007

A. GRDINA & SONS
POGREBNI ZAVOD in TRGOVINA S POHISTVOM
1053 EAST 62nd STREET Henderson 1-2088
URADI V COLLINWOODU:
17002-10 LAKE SHORE BLVD. Kenmore 1-5890
15301 WATERLOO ROAD Kenmore 1-1235

Trophies For Ohio Truck Drivers

One hundred of the most skillful and safest of all professional truck drivers on Ohio's highways will compete for these trophies at the 8th annual "Test of Champions Ohio Roadco" at the Mansfield Municipal Airport, August 1, 2, 3 and 4. Here L. J. Thieken, Ohio Roadco trophy chairman and safety engineer for the marketing department of The Standard Oil Company (Ohio) and Mrs. Lillian Powell are checking the twenty-one gold trophies donated by Sohio for this big event which is sponsored by the Ohio Trucking Association, representing the quarter-million Ohioans employed in the trucking industry in this State. The 164th Fighter-Interceptor Squadron of the Ohio National Guard will be host to this Ohio Roadco at Mansfield. The gold trophies will be awarded to the truck driver champions and their companies at the Ohio Roadco banquet.

—Da, častiti oče, je preprosto odgovoril Andrej Rovana.

—Zanašam se nate! Ti si edini, kateremu verjamem, edini, na katerega se zanašam. Ne pozabi svoje obljube.

VI.

Zatiški samostan je bil 30. julija 1404, praznično okrašen. Pričakovali so vizitatorja, opata Angelusa iz Reina, ki se je proti poldnevni pripeljal iz Ljubljane in bil pri samostanskih vratih slovesno sprejet.

Menihi so opata Angelusa najprej spremili v cerkev, kjer ga je z vso ljubeznivostjo sprejel zatiški opat Albertus. Opat Angelus je najprej v cerkvi opravil kratko molitev, potem pa so se vsi samostanci zbrali v velikem refektoriju na skupen obed. Šele ko je bil obed končan, se je začela vizitacija.

(Dalje prihodnjič)

ISČE SE priletno žensko za tovarišico stari ženski. Lahko ostane ali gre ob večerih domov. Mora biti Slovka ali Hrvatka. Prednost ima ženska, ki ima raje dober dom. Pokličite in vprašajte za Pete. IV 1-8288

V NAJEM se odda 4 sobe zgoraj. Odda se družini brez otrok. Pokličite EN 1-8420

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

LEPOTIČJE Trajno kodranje, umivanje in barvanje las ter vsa v lepotičjo stroko spadajoča dela. TIVOLI BEAUTY SHOP 6407 St. Clair Ave., HE 1-5296

September Better Breakfast Month Time to Check on Breakfast Habits

Teen-age girls more than any other group of children need to be sold on the importance of a good breakfast. Surveys show that the practice of skipping breakfast or eating an entirely inadequate becomes more prevalent as youngsters advance into their teens. What difference does it make whether breakfast is eaten or not? Six years of research has convinced a team of State University of Iowa Scientists that breakfast-skippers rob themselves of potential alertness and efficiency during the late morning hours, and that dieters are wrong if they think missing the morning meal is a practical way to lose weight.

September Better Breakfast Month, now in its sixth year, is sponsored by the Cereal Institute as a public service to alert the public to the importance to the well-being of the entire family of starting the day with a good breakfast. Starting the day with a good breakfast is a real aid to the weight-conscious teen-ager. She will be less likely to snack between meals if she eats breakfast. There is evidence that the well-nourished teen-ager who eats three well-balanced meals a day is less likely to be obese than the teen-ager who has a poorer quality of diet even though the latter eats fewer calories.

Easy-to-Prepare Basic Breakfast for Teen-Age Girl*

Orange Juice (4 ounces)
Corn Flakes (1 ounce) with Milk (4 ounces)
Buttered Toast (2 slices) Milk to drink (8 ounces)

*For the teen-age boy more food is necessary. Increase cereal to 2 ounces with 8 ounces of milk, and 2 teaspoons sugar. Add a slice of toast, one egg, two teaspoons jam, and cocoa.